

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSKYSTINTŲ GAMTINIŲ DUJŲ TERMINALO
ĮSTATYMO NR. XI-2053 5 IR 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS
RESPUBLIKOS VALSTYBĖS SKOLOS ĮSTATYMO NR. I-1508 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO IR SUSIJUSIO LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
PROJEKTŲ**
(TAP-18-1847, 18-1848, 18-1849; TAIS NR. 18-12563(2), 18-12564(2), 18-12565(2))

2018-11-20 Nr. NV-3050

Vilnius

Įvertinę Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 5 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – SGGTĮ projektas), Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (toliau – VSI projektas) ir susijusio Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projekto (toliau – Nutarimo projektas), patikslintų po Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pateiktų pastabų, atitiktų įstatymams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus.

Dėl SGGTĮ projekto

1. SGGTĮ projekto 1 straipsniu siūloma papildyti galiojančio įstatymo 5 straipsnio 2 dalį, tačiau abiejų pakeitimų tikslai ir pasekmės visiškai nėra aptarti aiškinamajame rašte.

2. SGGTĮ projekto 1 straipsniu siūloma papildyti galiojančio įstatymo 5 straipsnį 4 dalimi. Siūlome ją tikslinti:

- Siūlome nustatyti ilgiausią ar preliminarų SGD terminalo veiklos laikotarpį; galiojančio įstatymo 11 straipsnio 13 dalyje yra nurodytas pradinis SGD terminalo eksploatavimo laikotarpis, todėl būtų sistemiška ir logiška numatyti ir „ne pradinį“ SGD terminalo veiklos laikotarpį. Iš siūlomų nuostatų galima tik nuspėti, kad jis galėtų būti „ne ilgiau kaip iki 2044 m. gruodžio 31 d.“;

- Siūlome šią 4 dalį performuluoti, nes dabartinė formuluotė, pasižyminti žodžiais „pateikti pasiūlymus“, „siekdamas“, „sudaryti galimybes“ „ne ilgiau kaip“ yra pernelyg diskrecinė SGD terminalo operatoriaus atžvilgiu ir visiškai nepanaši į įstatymo leidėjo sprendimą, susijusį su strateginiu Lietuvos Respublikos tikslu;

- Siūlome tikslinti formuluotę „tačiau ne ilgiau kaip iki 2044 m. gruodžio 31 d.“, nes visiškai neaišku, apie kokį laikotarpį kalbama: toks apibrėžimas gali reikšti tiek 20 metų, tiek 2, 5 ar 10 metų. Siūlytume į projektą siūlome įtraukti atitinkamus kriterijus, nuostatas, kurie tokią pareigą padarytų aiškesnę ir neleistų SGD terminalo operatoriui ja piktnaudžiauti;

- Siūlome keisti žodį „optimizavimo“, nes sąnaudų optimizavimas yra labiau bendrovės valdymo ir vadybos klausimas, o ne įstatymu nustatoma pareiga, kuri turi būti aiški ir žinoma visiems, kuriuos gali paveikti jos rezultatas.

3. SGGTĮ projekto 1 straipsniu siūloma papildyti galiojančio įstatymo 5 straipsnį 5 dalimi. Siūlome ją tikslinti:

- Šioje dalyje apjungiamos į vieną nuostatą sąnaudų optimizavimo ir papildomos dedamosios mažinimo priemonės, *taip pat plaukiojančiosios suskystintų gamtinių dujų saugyklos įsigijimo ir finansavimo sąnaudos*, tačiau Komisija į papildomą dedamąją įtraukia tik „tiesiogiai ir netiesiogiai su SGD terminalo pastoviųjų sąnaudų *optimizavimu* susijusias pagrįstas SGD terminalo operatoriaus patiriamas sąnaudas“. Tiek aiškinamajame rašte, tiek SGGTĮ projekte saugyklos įsigijimas yra pateikiamas kaip atskiras tikslas, bet ne sąnaudų optimizavimo priemonė.

- Siūlome nuostatą tikslinti pagal pasiūlymus, aukščiau išdėstytus dėl SGDTĮ 5 straipsnį papildančios 4 dalies

4. Siūlytume tikslinti SGDTĮ projekto 2 straipsnio 1 dalį, kuria siūloma papildyti galiojančio įstatymo 9 straipsnį 6 dalimi:

- Abejotina, ar SGD terminalo operatorius užtikrina diversifikuotą gamtinių dujų tiekimą - veikiausiai jis tik prisideda (yra priemonė) prie to, kad Lietuvoje būtų užtikrintas diversifikuotas gamtinių dujų tiekimas;

- Siūlome tikslinti išsireiškimą „ekonomiškai naudingiausiu būdu <...> įsigyja“, nes jis reiškia, kad tik pats įsigijimo būdas turi būti ekonomiškai naudingiausias. Kaip teigia Energetikos ministerija, šiuo tikslu „bus skelbiamas atviras tarptautinis konkursas“, o pagal Viešųjų pirkimų įstatymą konkursus įprastai laimi *ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas*. Todėl siūlome šias nuostatas ir įrašyti į projektą;

- Tikslintina formuluotė „ir tampa jos valdytoju“, nes projekto aiškinamajame rašte teigiama, kad SGD laivas bus įsigytas nuosavybės teise;

5. Siūlytume tikslinti SGDTĮ projekto 2 straipsnio 2 dalį, kuria siūloma papildyti galiojančio įstatymo 9 straipsnį 7 dalimi:

- Nėra tinkamas išsireiškimas „tvarka, kuria užtikrinamas pagrįstų sąnaudų kompensavimas“. Įstatymuose turėtų būti formuluojama pareiga kompensuoti ar teisė gauti kompensaciją už visas pagrįstas sąnaudas įgyvendinant įstatymo reikalavimus, o tvarkomis nėra užtikrinamos teisės, jos galėtų būti skirtos tik apskaičiuoti, kas yra pagrįsta, kas turi būti kompensuojama, kas apskaičiuoja, kaip išmokama kompensacija ir pan.

- Manome, kad tokia tvarka turėtų būti nustatyta iš anksto, o ne „nutraukus SGD terminalo veiklą“.

6. SGDTĮ projekto 3 straipsnio pavadinimą, atsižvelgiant į šio straipsnio struktūrinių dalių eiliškumą, reikia rašyti „Įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas“.

7. SGDTĮ projekto 3 straipsnis tikslintinas šiais aspektais:

- Pagal šio straipsnio 2 dalį „šio įstatymo nuostatos, išskyrus šio įstatymo 1 straipsniu nustatomas naujas *Suskystintų gamtinių dujų terminalo 5 straipsnio 2 dalies nuostatas*, taikomos gavus Europos Komisijos pritarimą. Lieka neaišku, ar šio straipsnio 1 ir 3 dalys, kurios įsigalioja anksčiau, bus taikomos iki Komisijos pritarimo, ar ne.

- Siūlome atsisakyti šio straipsnio 4 dalyje vartojamos formuluotės „šio įstatymo 1 straipsniu nustatomas naujas“, nes galiojančiame projekte „senujų“ nuostatų, kurios buvo keistos, nebuvo.

- Siūlome tikslinti šio straipsnio 4 dalies formuluotę „pakartotinai koreguojama ir pradama taikyti vadovaujantis šio straipsnio 2 dalies nuostatomis“, nes 2 dalis nustato įstatymo taikymo momentą, bet ne 2019 metų gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos pakartotinį koregavimą.

8. Nors projekto rengėjai SGDTĮ projekto 3 straipsnį patikslino pagal Teisingumo ministerijos pastabą, manome, kad visgi reikia grįžti prie pradinės šios SGDTĮ projekto nuostatos formuluotės ir rašyti „išskyrus šio straipsnio 3 dalį“.

Dėl VSI projekto

1. Atsižvelgiant į tai, kad po Teisingumo ministerijos pastabų VSI projektas buvo papildytas 2 straipsniu, kuriuo keičiamas įstatymo 7 straipsnis, būtina patikslinti VSI projekto pavadinimą.

2. VSI projekto 1 straipsnyje vartojamos dvi sąvokos „įmonių apyvartinės lėšos“ ir „šių įmonių lėšos“, todėl jos turi turėti skirtingą prasmę. Tai būtina paaiškinti aiškinamajame rašte arba projekte vartoti tą patį išsireiškimą („kai jos naudojamos“).

3. Atsižvelgiant į tai, kad po Teisingumo ministerijos pastabų VSI projektas buvo papildytas 2 straipsniu, kuriuo keičiamas įstatymo 7 straipsnis, atkreipiame dėmesį į tai, kad:

- Projekto lyginamajame variante atspindėti ne visi daromi pakeitimai (neparyškintas įrašomas 5 punktas);

- siūlome įsivertinti, ar nereikia atlikti analogiško pakeitimo (išbraukiant žodžius „valstybės investicijoms finansuoti“) ir galiojančio Įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje;
- atsižvelgiant į tai, kad derinant su Teisingumo ministerija VSI projektas buvo papildytas naujomis nuostatomis, jį būtina suderinti su Finansų ministerija.

4. Nors projekto rengėjai VSI projekto 3 straipsnį patikslino pagal Teisingumo ministerijos pastabą, manome, kad visgi reikia grįžti prie pradinės šios VSI projekto nuostatos formuluotės ir rašyti „išskyrus šio straipsnio 2 dalį“.

Dėl Nutarimo projekto

1. Atsižvelgiant į tai, kad po Teisingumo ministerijos pastabų VSI projektas buvo papildytas 2 straipsniu, kuriuo keičiamas įstatymo 7 straipsnis, būtina patikslinti Nutarimo projekto pavadinimą, 1 punktą ir lydimuosius dokumentus.

Dėl Projektų lydimųjų dokumentų

Aiškinamojo rašto 4 punkte yra nurodoma, kad „projektu siūloma suteikti įgaliojimus SGD terminalo operatoriui (AB „Klaipėdos nafta“ arba AB „Klaipėdos nafta“ 100 proc. kontroliuojamai dukterinei bendrovei) nuosavybės teise įsigyti SGD laivą“. Projekte tokių įgaliojimų, tuo labiau skirtų AB „Klaipėdos nafta“ 100 proc. kontroliuojamai dukterinei bendrovei, nėra. Taip pat visiškai nepaaiškinama, nuo ko priklausys sprendimas, kas - ar AB „Klaipėdos nafta“, ar AB „Klaipėdos nafta“ 100 proc. kontroliuojama dukterinė bendrovė – įsigys SGD laivą.

Siūlome apsvarstyti, ar nereikėtų papildyti aiškinamojo rašto 11 punkto ir jame nurodyti du įstatymo įgyvendinamuosius aktus, minimus SGDTĮ projekto 2 straipsnio dalyje (dėl Vyriausybės įgaliotos institucijos paskyrimo, kuri priims sprendimą dėl poreikio atlikti SGD terminalo ekonominio naudingumo vertinimą ir dėl pagrįstų SGD terminalo operatoriaus sąnaudų kompensavimo tvarkos aprašo).

Atkreipiame dėmesį, kad Projektų aiškinamajame rašte pasitaiko klaidų, taip pat yra sakinyse be pradžios, neteisingai užrašytos kai kurios antraštės. Kadangi panašaus pobūdžio klaidų pastebime ne pirmą kartą Energetikos ministerijos teikiamuose dokumentuose, siūlytume tikslinti Energetikos ministerijos vidaus darbo tvarką nustatančius teisės aktus ir numatyti, kad kalbos tvarkytoja vizuotų projektus ir ypač jų lydimuosius dokumentus tik po to, kai juos perskaito.

Teisės grupės vyriausiasis patarėjas

Deividas Kriaučiūnas

Deividas Kriaučiūnas, tel. 870663817, el. p. deividas.kriauciunas@lr.lt